

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- ukazanie znaczenia niewoli babilońskiej i jej wpływu na religijność Izraela;
- przybliżenie działalności Ezdrasza i Nehemiasza i aktualność zaprowadzonych przez nich reform.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- na podstawie wiadomości z lekcji przedstawia ograniczenia w praktykach religijnych Izraela podczas niewoli babilońskiej i odrodzenie religijności po dekreście Cyrusa;
- wymienia dwa zasadnicze filary religijności izraelskiej po reformach Ezdrasza i Nehemiasza i wskazuje odpowiadające im współczesne formy kultu;
- okazuje szacunek księdze Pisma Świętego i jest świadomy wartości czytania Biblii jako aktu modlitwy wspólnotowej;
- potrafi wyrażać wdzięczność za wolność Ojczyzny i okazywać uczucia patriotyczne.

Pojęcia, postaci:

Psalm 137, Cyrus, Nehemiasz, Ezdrasz.

Wartości:

miłość Ojczyzny, czytanie Pisma Świętego jako akt modlitwy wspólnotowej, poznanie Boga jako jedynego Stworzyciela nieba i ziemi.

propozycja realizacji

1. Nauczyciel rozdaje uczniom krótkie notatki o niewoli babilońskiej ze źródła encyklopedycznego do wklejenia do zeszytu, np.:

Niewola babilońska – pobyt Żydów na wygnaniu w Babilonii, ok. 598 – ok. 538 p.n.e., po ich dwukrotnym wysiedleniu przez Nabuchodonozora II – po zdobyciu Jerozolimy i po jej zburzeniu (ok. 587 p.n.e.). W 539 p.n.e. Babilon opanował król perski Cyrus II Starszy, który pozwolił Żydom wrócić do Palestyny.

Źródło: K. Lesińska, A. Rogowska, J. Turyk [red.], *Encyklopedia Szkolna WSiP. Historia*, Warszawa 2004, s. 549.

2. Uczniowie odpowiadają na pytania: Ile czasu trwa niewola babilońska? (70 lat). Kto jest władcą Babilonu, który podbija i niszczy Jerozolimę? (Nabuchodonozor II). Z jakiego państwa pochodzi władca, który uwalnia Żydów? (z Persji). Jakie nosi imię władca, który uwalnia Żydów? (Cyrus).
 Dyskusja: Czy znamy w historii Polski podobne wydarzenie do niewoli babilońskiej? (tak, rozbiory lub okres II wojny światowej, ale są różnice).
- w niewoli babilońskiej mamy do czynienia z przesiedleniem wszystkich Żydów do Babilonu. Dlaczego? Ponieważ ówczesne państwa cierpiały na brak ludzi, którzy umierali od chorób, wojen, z głodu. Wtedy też był mniejszy szacunek względem życia, powszechną była kara śmierci. Władcą silnym zaś był ten, który miał liczny naród. Terytorium było o wiele mniej ważne niż liczba ludności.
 - król Babiloński niszczy wszystko, co dla Izraela ważne.
3. Praca własna uczniów – na podstawie tekstu z podręcznika wypisują, co zostało zniszczone, co zaginęło (Jerozolima i Świątynia zburzone, zaginęła Arka Przymierza, zaginęły zwoje Tory).
4. Nauczyciel uzupełnia wypowiedzi uczniów krótkim wykładem: można powiedzieć, że w momencie niewoli Izrael może uważał, iż Bóg jest słaby, albo że Go nie ma; przecież nie roztoczył opieki nad narodem; ale po siedemdziesięciu latach widać, kto faktycznie jest zwycięzcą, kto rządzi Babilonem – obcy król. Imperium babilońskie nigdy już się nie odrodzi, zaś Izrael zaczyna nową epokę. Cyrus, nowy król Babilonu i król perski, uwalnia naród wybrany. Znakiem odbudowanej Świątyni jest nabożeństwo zapisane w Księdze Nehemiasza.
5. Odczytanie Ne 8,5–12 i sformułowanie elementów nabożeństwa (zapis w zeszycie):
- *otworzenie Księgi;*
 - *zebrani wstają;*
 - *oddanie chwały Panu, lud podnosi ręce, woła: Amen, Amen;*
 - *Lewici wyjaśniają Prawo;*
 - *czytanie Prawa Bożego;*
 - *wezwanie do radości i świętowania przez kapłanów i rozestanie ludu.*
6. Podsumowanie i zakończenie lekcji.

inna propozycja pracy na lekcji

Może pojawić się pokusa ominięcia tego tematu. Taki zabieg jest niewskazany ze względu na doniosłość tego etapu historii Izraela dla formowania się judaizmu. Niewiele wieków później z tak uformowanego judaizmu powstała liturgia chrześcijańska.

Na początku lekcji można nawiązać do wiedzy uczniów na temat Rdz 1 (lekcja 6) i zamieszczonego w podręczniku *komentarza* A. Świderkowny. W tym kontekście należy uzmysłowić wychowankom doniosłość teologiczną zburzenia Świątyni. Przy omawianiu Ps 137 (można posłużyć się nagraniem dokonany przez aktora) warto zaktualizować jego treść, odnosząc ją do historii Polski.

Opis z Ne 8 należałoby ukazać jako wzór liturgii słowa. Po takim przedstawieniu warto zapytać uczniów, jak oni przeżywają liturgię słowa, co było czytane w ostatnią niedzielę, co to znaczy dla nas. Jak zatem czytać Biblię? Odpowiedzi, zwłaszcza bardziej wrażliwym na humanistykę uczniom, dostarczy fragment *Kręgu biblijnego* R. Brandstaettera zamieszczony po *pytaniach kontrolnych* działu 2. podręcznika.

Można też pracować metodą *kolazu*.

Opis metody kolazu:

Przygotowanie: Na wcześniejszej lekcji należy uczniów poprosić, by przynieśli z domu stare, przeznaczone na makulaturę kolorowe gazety, a także nożyczki i klej. Na wszelki wypadek warto trochę tych materiałów samemu przygotować.

Przebieg lekcji: Klasę należy podzielić na grupy (do pięciu osób). Każda grupa otrzymuje (zwykle inny od pozostałych) temat. W wypadku omawianej lekcji będą to różne tematy – uzależnienia: nikotynizm, alkoholizm, narkomania, seks, pornografia, pieniądze, filmy, gry komputerowe. Uczniowie w ciągu 15–20 minut przygotowują plakat lub obraz dotyczący zadanego tematu, a następnie prezentują wynik tej pracy reszcie klasy.

Modlitwa: *Akt miłości.*

praca domowa

Polecenie 2. z podręcznika.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – motyw niewoli i wygnania w literaturze polskiej;
- ✓ historia – państwo babilońskie i perskie w VI wieku przed Chrystusem;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – wartość wychowania patriotycznego w rodzinie;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – miłość Ojczyzny jako wartość społeczna, patriotyzm dzisiaj, związki człowieka z wielką i małą Ojczyzną;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – miłość Ojczyzny jako wartość wychowawcza.